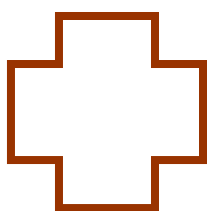

Úvod a přehled

Učební list 0

Obsah

Úvod a přehled

Z pramenů

Jak byl František pozván k osobnímu následování Krista

A. Úvod

B. Přehled

C. Informace

1. Vznik a úkol kursu

- 1.1. Počáteční impuls
- 1.2. Koncept
- 1.3. Spiritualita a teologie kursu
- 1.4. Revize kursu v Assisi r. 1994

2. Obsah a metody

- 2.1. Obsahová struktura kursu
- 2.2. Pomůcky
- 2.3. Metodické orientační pomůcky
- 2.4. Jak je možno pracovat s CCFMC
- 2.5. Zkrácené a zjednodušené podoby kursu

3. Spolupracovníci

- 3.1. Členové nynějšího Mezinárodního řídicího týmu
- 3.2. Výkonný výbor
- 3.3. Autoři
- 3.4. Interkulturní tým
- 3.5. Redakce
- 3.6. Kontinentální a národní koordinátoři

D. Stanovy a organizační schéma CCFMC

1. Stanovy
2. Organizační schéma

E. Literatura

1. Písmo svaté
2. Františkánské prameny
3. Seznam zkratk k františkánským pramenům
4. Nejdůležitější moderní františkánské prameny
5. Nejdůležitější dokumenty II. vatikánského koncilu
6. Nejdůležitější církevní dokumenty

F. Chronologický přehled

Jak byl František pozván k osobnímu následování Krista

Žádal, aby ho přenesli k Svaté Marii v Porciunkule, aby tam, kde přijal ducha milosti, odevzdal ducha života.

Dva roky od vtisknutí svatých jizev a dvacet roků od svého obrácení byl jako kámen, chystaný ke stavbě nebeského Jeruzaléma, opracován mnoha zkušebními údery trýznivých nemocí a přiveden k dokonalosti jako tepané dílo pod kladivem mnohého trápení.

Aby příkladem pravdy ukázal, že se světem neměl nic společného, těžce nemocen, neboť jeho nemoc vrcholila, položil se v zápalu ducha nahý na holou zemi. Ležel na zemi, odloživ zíněný šat a podle zvyku pozdvihl tvář k nebi, zcela zahleděn do budoucí slávy. Levou rukou si přikryl ránu pravého boku, aby ji nebylo vidět, a řekl bratřím: „Já jsem udělal, co bylo na mně. Ať vás Kristus naučí, co máte dělat vy!“ (LM 14 a C Cel 214).

Objevujme znovu františkánskou spiritualitu

Z potřeby znovu objevit a prohloubit misionářský rozměr františkánské spirituality vznikla r. 1982 myšlenka základního kursu, který by zpřístupnil misionářské charisma (1) Františka z Assisi, jak se žije v různých františkánských společenstvích a v různých kulturách. Nazývá se „Základní kurs františkánského misionářského charismatu“. Všude ve světě se používá zkratka anglického názvu CCFMC = „Comprehensive Course on the Franciscan Mission Charism“.

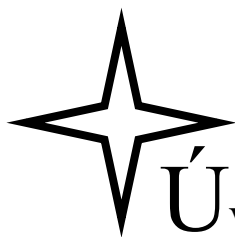
V tomto kursu je důležité se spíše od druhých učit, než je vyučovat. Pokouší se proto podporovat dialog mezi kulturami a přijímat podněty, které přicházejí od františkánských rodin z jiných kontinentů a kultur. Tento kurs používají při své práci úspěšně a s nadšením tisíce bratří a sester po celém světě.

Samozřejmě se přitom zjistily také kulturní hranice a nedostatky. K tomu přistupuje, že se během let objevovala nová tématická těžiště a tím se měnily rovněž požadavky na naši spiritualitu. Tak se stalo nevyhnutelným zásadní přepracování kursu.

Stalo se tak v procesu dialogu. Sestry a bratři na všech kontinentech se po dva roky zabývali určitými ústředními tématy. Na setkání v Assisi v roce 1994 byly během dvou týdnů poznatky soustředěny a porovnávány mezi sebou. Redakční tým z německy mluvící oblasti dostal pověření zapracovat podněty a návrhy změn do nové podoby kursu. Výsledek právě dostáváš do rukou.

.....

Charisma (řecky) = dar milosti, povolání. Zde to znamená: Boží dar milosti, který František dostal darem pro své společenství, aby plnil specifický úkol v církvi.

Úvod, informace a orientační pomůcky

Tento úvodní učební list považujeme za pomoc pro bratry a sestry, kteří chtějí s tímto kursem pracovat. Obsahuje všeobecné informace o historii vzniku, o koncepci a plánech a také o teologických a duchovních záležitostech kursu.

Po přehledu obsahů a struktury 25 učebních listů programu kursu poukážeme na různé pomůcky, které mají usnadňovat práci s učebními listy. Nabízíme rovněž orientační metodické pomůcky a ukazujeme možnosti, jak s různými skupinami hovořit o jednotlivých tématech a jak s nimi pracovat.

CCFMC je dílo, na kterém spolupracovali mnozí lidé z celého světa a dosud se na něm podílejí. Ve zvláštní kapitole uvedeme jména všech autorů i autorek a rovněž všech těch, kdo jsou zodpovědní za vedení, plánování, vypracování, redakci a mezinárodní koordinaci.

Celosvětový podnik, jakým je CCFMC, vyžaduje přirozeně vhodný organizační nástroj. Ten představíme krátce v organizačním schématu a vysvětlíme ve stanovách.

Úvod má poskytnout základní informace: přehled nejdůležitějších františkánských písemných pramenů, církevních dokumentů, papežských a řádových dokumentů a seznam všech zkratk, které budeme v učebních listech používat.

K historickému zařazení předkládaného programu kursu poslouží přehled nejdůležitějších dat ze života Františka a Kláry a také výrazných událostí v církvi a ve světě.

Vznik a úkol kursu

1

Počáteční impuls

1.1

Dnes velice potřebujeme františkánství prohloubit. Sestry i bratři františkánské rodiny, i lidé z celého světa a nejrůznějších oblastí života, kteří se o to zajímají, hledají spiritualitu, ve které by se cítili doma.

Přejí si zapustit kořeny ve františkánských pramenech a chtějí odpovědnou perspektivu pro současné problémy.

Volání po nástroji františkánského vzdělávání se zrodilo v základech františkánského hnutí. Sestry a bratři z Latinské Ameriky a později také z Afriky a Asie hledali podněty a pomůcky pro svůj život františkánských lidí. V téže době se zabýval podobnými myšlenkami Vědecký poradní sbor Misijního ústředí v Bonnu. Tam vládl pocit, že misionářské aspekty jsou při základní formaci ve františkánských společenstvích dost přehlíženy. Proto se uvažovalo o nějakém základním kursu, který by mohl tento nedostatek odstranit. Výkonný výbor Mezinárodní misijní rady františkánů (OFM) se této výzvy v roce 1983 chopil a Generální definitorium františkánů dalo tomuto plánu ještě téhož roku zelenou.

Provedení bylo svěřeno Misijnímu ústředí františkánů v Bonnu pod vedením Andrease Müllera.

Koncepce

1.2

* Kurs měl zařadit do františkánské perspektivy nejdůležitější problémy naší doby

Všude po světě se proto hledal velký počet autorů, kteří přinášeli nejen odbornou kompetentnost, ale také konkrétní zkušenost z odpovídajících oblastí problematiky. Dnes se hodně mluví o „kontextuální teologii“. Odráží se v tom představa, že teologii, a rovněž františkánskou spiritualitu a františkánskou teologii, je možné provozovat jedině uvnitř určitého kontextu: společenské a kulturní podmínky, konkrétní zkušenosti a tradice nejsou pouze nahodilými skutečnostmi, ale vnitřně a podstatně teologii určují.

* Kurs měl od počátku být interkulturální a tak sloužit světové církvi

Záměrem bylo prolomit omezení, která vždy existují jako nebezpečí na nějakém určitém místě nebo na některém určitém kontinentu. Sestry a bratři se v každodenním úsilí a práci setkávají s otázkami, které „jdou na tělo“. Otázky a starosti, které jsou na druhých kontinentech, jsou pro ně stěžejí významné. Přece však je důležité, abychom v sobě nosili opravdu katolický, tj. všezahrnující rozsah. Právě kvůli tomu byl sestaven interkulturální tým (sestavený ze zástupců různých kultur). Tento tým by měl kriticky posuzovat a doplňovat příspěvky k učebním listům z oblastí jednotlivých kultur. Je třeba také chápat, přijímat a zpracovávat problémy, které jsou vlastní kultuře cizí.

První vydání kursu bylo přeloženo do těchto jazyků: do angličtiny barmštiny, češtiny, čínštiny, francouzštiny, chorvatštiny indonézštiny, italštiny, japonštiny, kisuahili (svahilštiny), korejštiny, maďarštiny, němčiny, portugalštiny, slovenštiny, španělštiny a do jazyků tagalok a urdu.

* Kurs měl být mezifrantiškánský

Jednotlivé větve františkánské rodiny měly proto být zastoupeny na všech třech rovinách (autoři, interkulturální tým a redakce). U mužských řádů se to podařilo, u ženských společenství Třetího řádu řeholního a u Sekulárního františkánského řádu se nám to zpočátku nezdařilo. V první redakci kursu se tak projevil převládající vliv prvního řádu a zanedbání spirituality sv. Kláry.. Při práci s tímto kursem se ukazovalo stále jasněji:

Pouze s Františkem nepochopíme náboženské obrodné hnutí, které vyšlo před osmi sty lety z Assisi a které od té doby fascinovalo a utvářelo tolik lidí po celém světě. Podobu mu vtiskl František a Klára. Spolupatřičnost obou vyjadřují v Latinské Americe slovním spojením „františkoklárový“ (franciscclareano).

Kurs proto chce podporovat a podněcovat mezifrantiškánskou spolupráci františkánek a františkánů a také všech těch, jimž je františkánská idea blízká. Celosvětová františkánská rodina má srůst v jednu rodinu, která rozvine v dnešních problémových oblastech vlastního františkánského prorockého ducha.

* **Kurs měl být jednotný**

Byl sestaven redakční tým, který měl zaručovat jednotný styl a vždy trvale stejnou strukturu. Měl zpracovat do textu kritiku a doplňky od interkulturálního týmu. Struktura jednotlivých učebních listů je tato:

- A. Úvod:** uvedení do tématu.
- B. Přehled:** Shrnutí učební látky.
- C. Informace:** Rozvedení tématu.
- D. Cvičení:** Texty k prohloubení učební látky a k výměně myšlenek s ostatními účastníky.
- E. Praktické využití:** Podněty, které pobízejí ke konkrétním činům ve vlastním prostředí.
- F. Soupisy:** Odkazy na literaturu.

Spiritualita a teologie kursu

1.3.

V pozadí tohoto kursu stojí určitá duchovní a teologická skutečnost. Musíme zde zvláště poukázat na některé prvky:

* Všichni křesťané, a tedy také františkánská rodina, jsou posláni šířit dále Ježíšovo poselství. Ten, kdo se odvolává na Ježíše, „Otcova misionáře“, je poslán dosvědčovat Boží lásku slovem i skutkem. Tradiční rozlišování mezi misionáři a nemisionáři patří jak historicky, tak teologicky minulosti. Církev na celém světě se dnes považuje za samostatné místní církve. Tím se ruší rozlišování mezi vysílající domovskou církví a přijímající misijní církví.

* Sama františkánská spiritualita neobsahuje pouze misionářský prvek, ale je misionářská jako celek a takto se musí rozvíjet směrem do církve i do světa. Celý život svatého Františka a svaté Kláry byl svědectvím, odkazem k něčemu, prorockým. S ním stojí a padá smysl františkánského života.

* Pojmenování „Základní kurs“ chce říci, že si máme znovu uvědomit a dále odevzdávat druhým lidem elementární základní vědomosti a základní přesvědčení. Nejde o žádné akademické vyučování, nýbrž o pomoc při živém učebním procesu. Služby, které jsou k tomu potřebné, jak Ústředí v Bonnu, tak i kontinentální a regionální instituce, jsou chápány jako mosty k celosvětovému františkánskému dialogu, rovněž mezi zeměmi a světadíly. To zasahuje samo jádro naší víry. Hovoříme o zjevení, které je naším základem, a o Božím slovu, které nás spojuje. Nemusí pak nutně vzniknout trvalý dialog mezi těmi, kdo věří?

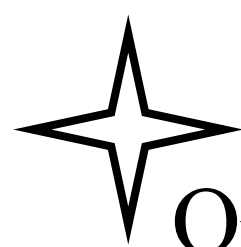
Od 17. září do 1. října 1994 se shromáždilo v Assisi 160 účastníků CCFMC (120 delegátů a dalších 40 účastníků: vedoucí a organizační tým, odborníci a překladatelé). Kongres měl trojí účel:

- * Po deseti letech zkušeností s kursem na pěti kontinentech umožnit výměnu zkušeností a shromáždit konstruktivní kritiku i návrhy pro nové přepracování;
- * Uvědoměleji zvýraznit ženský rozměr a světský aspekt františkánsko-misionářského charismatu a integrovat je do kursu. Rovněž rozeznat a zhodnotit svědectví klarisek Třetího řádu řeholního (TOR) a Sekulárního františkánského řádu (OFS) v jejich významu pro františkánskou rodinu i pro celou církev;
- * Také přijmout osmisté výročí svaté Kláry jako tvořivý podnět a učinit je plodnými pro františkánskou rodinu.

Kongres přinesl uvědomění si následujících skutečností:

- * Je třeba učinit plodnějším přínos Sekulárního františkánského řádu (OFS) pro františkánské charisma. Jako světský řád je OFS zvláště povolán zasazovat se za spravedlnost, mír a zachování stvoření a spolu s ostatními bratry a sestrami vydávat ve světě svědectví evangelium.
- * Musíme si více uvědomovat a prohlubovat ženský rozměr františkánsko-misionářského charismatu. Při vzdělávání všech bratří a sester je třeba více uplatňovat záležitosti klarisek a ostatních sesterských společenství.
- * Známe dobré příklady spolupráce uvnitř františkánské rodiny. Potřebujeme však ještě více úsilí, abychom vnášeli františkánské poslání do světa společně. Takové iniciativy je třeba písemně podchytit a sdělovat celé rodině.

.....

Obsahy a metody

Výsledkem podnětů z Assisi byla následující struktura kursu:

Obsahová skladba kursu

**Františkánská rodina –
nositelka specifického
poslání**

**Základy františkánského
misijního
charismatu**

.....

.....

1. Křesťanství jako náboženství vtělení
2. Františkánská rodina

5. Biblicko-prorocký základ františkánského poslání
6. Původ poslání v tajemství Trojice

3. Dnešní spolupráce mezi františkány	7. Františkánské poslání podle starších pramenů
4. Vzdělávání a další vzdělávání	
	8. Věrnost a zrada: dějiny františkánského poslání
	9. Františkánské poslání podle moderních pramenů

Nábožensko-mystický rozměr františkánského misijního charismatu.....

Sociálně-politický rozměr františkánského misijního charismatu.....

10. Jednota kontempace a poslání	19. František z Assisi a rozhodnutí pro chudé
11. Rozhodnutí pro Krista a univerzální šíře	20. Teologie osvobození z františkánského pohledu
12. Univerzální sourozenectví: smíření s Bohem, člověkem, přírodou	21. Prorocká kritika společenských systémů:
13. Františkánské poslání a hlásání Slova	1. díl: Kapitalismus
14. Sestry a bratři v sekularizovaném světě	2. díl: Marxismus (dvojitý učební list)
15. Dialog s ostatními náboženstvími: františkánská cesta	22. „Stvořil je jako muže a ženu...“, naléhavá františkánská výzva
16. Setkávání s muslimy	23. Františkánská mírová práce
17. Inkulturace jako františkánský úkol	24. Náš vztah k vědě a technice
18. Františkánský sen o americkoindiánské církvi	

Souhrn

25. Trvalý úkol františkánů v církvi

Pomůcky..... 2.2.

Vedle základního kursu se mezitím objevily další pomůcky:

* **Zpravodajský bulletin:** Zprávy CCFMC, které vycházejí v mnoha jazycích.

Účastníkům a účastnicím kursu mají stálými informacemi přinášet pocit: na celém světě patříme k sobě, můžeme něco nabídnout, můžeme něco přijímat; někde to dělají takto, jinde mají zase jiné zkušenosti.

* **Příručka:** Základní kurs se dá používat různým způsobem. V jiných kulturních podmínkách se bude postupovat jinou metodou. Tato mezinárodní příručka k tomu nabízí podněty.

* **Kniha pramenů:** Nové texty jako prameny: dokumenty církve, papeže, františkánské rodiny jsou sebrány do jedné knihy pramenů.

* **„Franciscan Digest“ / „Cuadernos (Cadernos) Franciscanos“:** Zde jsou v angličtině zpřístupňovány důležité články, které se týkají františkánsko-misionářské spirituality ze současnosti.

* **Moderní media:** CD-ROM s učebními listy, pramennými spisy a se sbírkou dokumentů.

- *** CD-ROM s texty a grafickými obrazy
- *** Stránka na Internetu: <http://www.mzf.org>
- *** Magnetofonové kazety s texty Učebních listů

Metodické orientační pomůcky ..... 2.3.

Tyto metodické prvky mohou usnadňovat přístup k obsahu učebních listů:

* **Vstup:**

Jako přípravu čtou účastníci/účastnice kursu nejdříve nadpis a úvod k učebnímu listu a poslechnou si úvodní příběh. Vzájemně si řeknou, co o dotyčném tématu vědí a uvědomí si, jaké cíle učební list sleduje. Takto se při čtení informační části mohou lépe soustředit na obsah a stanovené cíle.

* **Zdůraznění:**

Všechny pojmy a věty, které se považují za zvláště důležité, s nimiž nesouhlasíme, nebo jim nerozumíme, se zdůrazní v textu otazníky, vykřičníky, šipkami, podtržením. Ve skupině se pak mohou podat podrobná vysvětlení a může se diskutovat.

* **Provádět souhrn:**

Pro podporu paměti a k vnitřnímu přijetí obsahu se účastníci/účastnice pokusí napsat krátký souhrn.

* **Klást otázky:**

Po přečtení jednotlivých úseků může začít vzájemné kladení otázek. Někdo se např. zeptá: Co mě napadlo při čtení textu? Co mne provokuje, povzbuzuje, co potvrzuje mé přesvědčení a co ve mně budí pochybnosti? Jaký nový názor jsem získal? V čem se tento text týká nás, jako společenství?

* **Pružnější zacházení s materiálem:**

Nikdy by se neměla ztrácet radost z toho, že se umíme s určitými věcmi duševně vypořádat. Proto je samozřejmé, že zacházíme tvořivě s obsahem, cvičeními a podněty učebních listů. Rovněž je samozřejmé, že do toho vkládáme vlastní kulturní pozadí. Nesmíme se však vzdát podstaty učebních listů. Pokud jde o změny v obsahu nebo o dodatečná témata, je třeba se spojit s řídicím týmem.

* **Prohlubování ve třech krocích: vidět – soudit – jednat:**

Kurs zve všechny členy františkánské rodiny a také všechny zainteresované lidi na celém světě, aby se zabývali tématy dnešní doby z františkánského pohledu a na základě zkušeností z celého světa, a tak aby je zvládali. To, čemu se v kursu naučí, je třeba také realizovat v praxi. Když se společně snažíme „konat dobré skutky“, pocítíme silněji, že jsme součástí jedné jediné rodiny.

U témat jednotlivých učebních listů postupujeme podle metody „vidět – soudit – jednat“:

* **Schématické zobrazení:**

Kdo jsme?
Muži a ženy, kteří chtějí žít evangelium po vzoru sv. Františka a sv. Kláry z Assisi

VIDĚT	Jak vypadá skutečnost?
po stránce společenské – politické – kulturní – náboženské Chudoba – hlad – bezmocnost – vztah mezi pohlavími – cizí kultury – ostatní náboženství – vykořisťování přírody – ekonomika – bohatství – moc – globalizace – politické systémy – rasismus – útlak – násilí – válka	

SOUDIT	Jak by měl svět vypadat?
Jaký plán má Bůh? Písmo svaté, církevní dokumenty, františkánské prameny	

JEDNAT	Co můžeme dělat my pro to,
aby přišlo Boží království? Prostý způsob života – úcta k životu – ochrana stvoření – zasazování se za mír a spravedlnost – solidarita s chudými, utlačovanými a cizinci	

* **Výklad schématického zobrazení:**

*** **Vidíme:**

* **My** – zastupuje všechny ženy a muže, kteří usilují o praktické uskutečňování kursu CCFMC – bereme vážně sami sebe, svou odpovědnost, své možnosti, své hranice; **vědomě** bereme **vážně skutečný** svět na jeho sociální, politické, kulturní, náboženské a církevní úrovni; zároveň se pokoušíme **poznávat Boží plán**, s nímž se setkáváme, jak ho nacházíme v Písmu svatém, v církevních a františkánských dokumentech a také v těchto učebních

listech CCFMC, a o které svědčí také naše vnitřní zkušenost (život, svědomí, znamení času).

V konstituci „Gaudium et spes“ od nás Druhý vatikánský koncil požaduje, abychom pozorně naslouchali mnoha hlasům světa, hlavně výkřikům chudých. Koncilní otcové berou svět jako skutečnost. Zjišťujeme v něm dobré i zlé. To dobré se projevuje v činech, které poskytují potravu základním lidským touhám a je znamením skutečné Boží přítomnosti ve světě: poznávat a být poznáván, milovat a být milován, přijímat a být přijímán, být svoboděn a osvobodovat druhé ... To zlé se naproti tomu skrývá v postupech, které jsou v rozporu se základními tužbami lidí a naznačují zdánlivou Boží nepřítomnost.

*** Soudíme:

Při **posuzování skutečnosti** se řídíme výroky Písma svatého, dokumenty církve a řádů. Toto měřítko nám dává schopnost porovnávat skutečnost s **utopii Božího království** a poznávat potřebu **změny**.

Kde objevíme nějaké závady, hledáme jejich důvody. Uvažujeme o tom, jaké zájmy a ideologie za tím stojí.

Budeme důkladně zkoumat, které poměry bychom chtěli změnit a zároveň získávat jistotu, že naše plánovaná činnost opravdu odpovídá základním lidským tužbám. Jsme vybízeni k tomu, abychom zacházeli kriticky se vším, co nás obklopuje; máme být otevřeni širokému spektru kritérií pro posuzování skutečnosti; máme připouštět odlišné a částečně opačné názory. Cílem je utopie, ideální situace, které bychom rádi dosáhli, ale o níž víme, že ji nikdy nemůžeme úplně dosáhnout. Jazykem církve se tomu říká zaujmout „prorockou pozici“. Nejedná se pouze o odstranění sociálních a hospodářských zlořádů, ale o vytvoření ovzduší, kde zavládne více radosti, pravdy, spravedlnosti a pokoje. Jde o to, abychom se přiblížili k „novému nebi a nové zemi“.

*** Jednáme:

Poznání a víra nám dávají odvahu **jednat**. V „Evangelii nuntiandi“ nám papež Pavel VI. připomíná, že dnešní svět potřebuje svědky, hlavně takové, kteří svědčí příkladem života a jednání. My, františkanky a františkáni, kteří bychom rádi následovali příklad Františka a Kláry, můžeme změnit mnoho, budeme-li uvádět ve skutek podněty z těchto učebních listů. Aby se vytožená skutečnost opravdu přiblížila, budeme, podobně jako František a Klára, dbát na vnuknutí Ducha svatého, neustále toužit, abychom milovali Boha, bližní a všechno stvoření, a abychom byli sami ochotni obrátit se a abychom projevovali vytrvalost. Snažíme se o malé kroky, které by nám umožnily způsobit takové změny, **aby bylo možné smysly vnímat a zakoušet hodnoty Božího království**.

* Plány činnosti

.....
Mezifrantiškánská spolupráce bude mít úspěch, budeme-li kurs společně studovat, vytvářet konkrétní plány činnosti a po jejich provedení je kriticky vyhodnocovat. Při svých úvahách se nesmíme dát odradit překážkami (např. nedostatkem finančních nebo osobních zdrojů, nezájmem na uskutečnění plánu se strany vedení našeho společenství nebo cílové skupiny, atd.).

Spíše musíme obrátit pozornost na vytožený cíl, na lidské a duševní hodnoty, potřebné k uskutečnění naší vize. Přitom nám mohou pomoci následující otázky:

Jaká je hlavní příčina zjištěných zlořádů?

Které zájmy a ideologie se za nimi skrývají?

Co uděláme? (Částečné cíle)
Pro koho chceme něco dělat? (cílová skupina)
Jak chceme své sny uskutečňovat? (Metody a strategie)
Jaké pohnutky nás vedou k jednání?
Jak jsme vlastně silní?
Jak vysoké budou náklady?
Jaké prostředky máme k dispozici?
Koho k tomu přizveme a kdo nám může pomáhat plán provést?
Kde chceme své plány provádět?
Kdy je začneme provádět a kolik času na to bude třeba?

Částečné cíle, to jsou konkrétní kroky, které musíme udělat, abychom se přibližovali k určitému cíli. Může se samozřejmě stát, že existují víc než dva nebo tři částečné cíle, které vedou k určitému hlavnímu cíli. Částečné cíle musí být *specifické, dosažitelné, realistické* a *vázané na určitý čas*.

Částečný cíl je *specifický*, je-li zaměřen na určitý záměr nebo akci. Je *měřitelný*, jestliže se dá určit objem žádaného výsledku. Je *dosažitelný*, jestliže je možné žádané výsledky uskutečnit v určité dané lhůtě. Je *realistický*, když konečné výsledky odpovídají potřebám cílové skupiny plánu činnosti. Je *časově vázaný*, když stanoví termíny na plnění různých fází plánu.

Někdy jsou plány akcí provedeny rychleji, než stanovil časový plán, jindy je třeba odložit provedení dílčích cílů. V každém případě se musejí plánovači pravidelně setkávat, aby posoudili stav (situační analýza) a aby přizpůsobili svůj plán akcí nové situaci.

Možnosti práce s CCFMC

2.4.

Materiály, které kurs nabízí, je možné použít nejrůznějšími způsoby. Slouží jako uvedení do františkánské spirituality v noviciátech a studijních domech, i jako program dalšího vzdělávání pro celou františkánskou rodinu. Dají se použít pro lidi, u kterých není předpoklad velkého vzdělání i pro lidi, kteří za sebou mají patřičná studia. To záleží zcela na tom, jak s těmito materiály zacházíme. Dovolíme si zde představit některé způsoby, které byly v uplynulých letech vyzkoušeny v různých zemích. Zveme každého, aby tyto způsoby dále rozvíjel, aby je doplňoval z vlastní zkušenosti a také k tomu jít novými cestami.

* Společné semináře františkánské rodiny na regionální úrovni

Bratři a sestry určité oblasti se vždy po stanovené době scházejí na jednodenním semináři, kde zpracují a v malých skupinách prohloubí jeden učební list. Družný společný pobyt nejen přerušuje normální práci, ale je podstatným prvkem františkánské formy života. Na závěr si účastníci naplánují příští setkání a je slavena bohoslužba.

V době mezi dvěma setkáními se mohou s daným tématem seznámit vlastní společenství účastníků semináře a mohou je prohloubit. To je zvláště důležité pro ty bratry a sestry, kteří nemohli být na oblastním semináři a podílejí se na něm tímto způsobem.

Tam, kde s tímto kursem pracovali, došlo k posílení pocitu, že účastníci se františkánské řády a společenství patří k sobě, na různých úrovních byla posílena spolupráce a často také došlo k první vzájemné výměně.

* **Rekolekční dny**

Tým, který připravuje měsíční rekolekci některého společenství, si zvolí téma jednoho učebního listu a nabídne ji za základ osobního uvažování. Ke konci rekolekčního dne je možné uspořádat výměnu názorů na dané téma a na jeho působení v našem životě. Den je ukončen písemnou diskusí nebo obrazovou či hudební meditací.

* **Exercicie a orientační dny**

Uspořádání exercicií a orientačních dnů už mělo různou podobu na programu kursů. Takový program se přizpůsobuje potřebám účastníků a je třeba ho podle toho obměňovat. Exercicie nejsou studijní týdny a vyžadují dostatek času k meditaci, k prohlubování a k osobní modlitbě. Nerozhoduje množství zvládnuté látky ani pestrost témat, ale pronikání několika málo hlavních bodů františkánské spirituality do našeho nitra. K tomu se hodí zvláště učební listy č. 1, 4, 5, 6, 10, 11 a 12. Podle potřeby a situace je možné přidat témata ostatních učebních listů.

* **Řádové vzdělávání**

Základní kurs je vhodný pro výchovu v noviciátě a juniorátě a při uvádění do Sekulárního františkánského řádu.

V některých zemích nabízejí Základní kurs pro další vzdělávání formou korespondenčního kursu. K tomu existuje tým koordinátorů, který rozesílá učební listy, koordinuje práci a je k dispozici jako partner dialogu. V některých zemích vystavují na konci diplom, který znamená kvalifikaci pro církevní služby.

* **Studijní týdny k prohloubení františkánské spirituality**

Pro další vzdělávání jsou pro každý věkový stupeň doporučovány studijní týdny. Takové týdny tvoří referáty k tématům učebních listů, skupinové práce a diskusní kroužky, rozhovory s vystupováním na pódiu a osobní studium.

* **Práce s učebními listy ve vlastním konventu**

Nejplodnější způsob, jak se zabývat Základním kursem, jsou týdenní nebo čtrnáctidenní schůzky ve vlastním společenství. Mezi jiným to má výhodu, že se skupina může zabývat jedním učebním listem po libovolnou dobu.

Ve společenství, kde bratři nebo sestry plní různé úkoly (škola, duchovní správa, péče o nemocné nebo staré lidi, domácí práce atd.), může společná práce s kursem všechny spojit a znovu probouzet společný zájem. Podporuje to komunikaci, která se nepohybuje jenom na úrovni výkonu našeho zaměstnání, na které se ostatní cítí být vyloučení.

* **Vizitace, rohožková kapitula, provinční a generální kapitula**

Bratři a sestry, kteří slouží jako vedoucí, použili různými způsoby učební listy pro své vizitace. Tyto listy také sloužily za základ pro rohožkové, provinční a generální kapituly, kde se celému společenství jedná o to, jaké stanovisko zaujmout a jak se nově orientovat.

* **Ekumenické skupiny**

František a Klára působí silným dojmem nejen na katolíky a křesťany vůbec, ale i na mnohé další lidi. Proto se utvořily v různých zemích ekumenické skupiny, které pracují se Základním kursem. Protože je tento program mezinárodní a interkulturální, nepřispívá k dialogu pouze mezi křesťany, ale povzbuzuje také k vzájemnému pochopení mezi příslušníky různých kultur a náboženství.

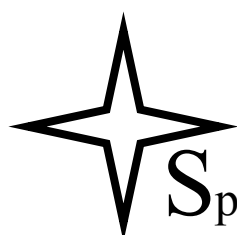
Zkrácené a zjednodušené podoby kursu

2.5.

Při práci s kursem vznikly v různých zemích a oblastech jeho zkrácené a zjednodušené podoby. Řídící tým k tomu nabízí tyto orientační směrnice:

1. Při používání metodických pomůcek se má umožnit co největší svoboda.
2. Jsou vítané programy, které účastníkům pomáhají co nejlépe chápat obsah učebních listů.
3. Rovněž vítáme programy, které poskytují text učebních listů v prostší podobě. Musí být však zcela zřejmé, že je zaručen souhlas se základním textem všech učebních listů, pokud tato zjednodušená vydání vycházejí pod jménem CCFMC (viz Stanovy C 2).

.....

Spolupracovníci

3.

* **Vydavatel a Copyright německého originálu:** Internationales Leitungsteam des CCFMC

* **Předseda:** Anton Rotzetter OFM^{Cap} (Švýcarsko)

* **Jednatel:** Andreas Müller OFM – Missionszentrale der Franziskaner (BRD)

* **Sekretariát CCFMC:** c/o Missionszentrale der Franziskaner e.V., Albertus-Magnus-Str. 39, D – 53177 Bonn

Členové nynějšího Mezinárodního řídicího týmu (stav 1998) 3.1.

Za plánování, vypracování a mezinárodní koordinaci odpovídají:

Maria Aoko FSJ: Afrika

Thomas Blow OFM: Severní Amerika

Chiara Elena Büchel OSC: Klarisky

Nancy Celaschi OSF: Mezinárodní františkánská konference, Řím (IFC)

Linus Fäh OFM^{Cap}: Generální kurie kapucínů

Flavian Hasler OFM^{Cap}: Evropa

Margarethe Mehren OSF: Generální sekretářka

Dorothy Ortega SFIC: Asie

Luis Patino OFM: Latinská Amerika

Marianne Powell OFS: Sekulární františkánský řád

Anton Rotzetter OFM^{Cap}: Předseda

Nicolas Zumalde OFM: Generální kurie OFM

Výkonný výbor

Nancy Celashi OSF
Enrique Montero OFMConv
Margarethe Mehren OSF

3.2.

Andreas Müller OFM
Dorothy Ortega SFIC
Marianne Powell OFS
Anton Rotzetter OFMCap

Autoři

3.3.

* Autoři prvního znění

Peter Amendt OFM (BRD)
Leonardo Boff (Brazílie)
Walbert Bühlmann (Švýcarsko)
Anthony Carozzo OFM (USA)
Edward Coughlin OFM (USA)
Stephen Doyle OFM (USA)
Gualberto Gismondi OFM (Itálie)
Margret Guider OSF (USA)
Ignatius Kelly OFM (Anglie)
Mary Francis Kwon OSC (Jižní Korea)
Leonhard Lehmann OFMCap (SRN)

Louis Mascarenhas OFM (Pakistán)
Thaddée Matura OFM (Francie)
Andreas Müller OFM (SRN)
Ambrose Nguyen Van Si OFM (Vietnam)
Joseph Nacua OFMCap (Filipíny)
Othmar Noggler OFMCap (SRN)
Dorothy Ortega CFIC (Filipíny)
Anton Rotzetter OFMCap (Švýcarsko)
Udo Schmälzle OFM (SRN)
Anil Sequeira OFMCap (Indie)
Benvenuta Silva IMC (Brazílie)

* Nové znění

Toto nové znění se v zásadě zakládá na předlohách prvního znění, texty však byly částečně napsány nově. Dodatečně se tím zabývali tito autoři:

Maria Aoko FSJ a kol. (Keňa)
Horst von der Bey OFM (SRN)
Jeronimo Bormida OFMCap (Uruguay)
Patrick Crasta OFMCap (Indie)
Maria Crucis Doka OSF (Švýcarsko)
Alberto da Silva Moreira (Brazílie)

Charles Finnegan OFM (USA)
Paul Kallan OFM (Indie)
Jerry Lobo OFM (Indie)
Walter Ludin OFMCap (Švýcarsko)
Anselm Moons OFM (Holandsko)
William Short OFM (USA)

Interkulturální tým prvního znění

3.4.

Grace Chu FMM (Hong Kong)
Malina Hoepfner RSCJ (Brazílie)
François-Maire Lufuluabo (Zaire)
Guillermo Mesa OFM (Kolumbie)
Lucian Mulhern OFM (USA)

Ambrose Nguyen van Si OFM (Vietnam)
biskup Alfonso Nteka OFMCap (Angola)
Noel O'Dwyer OFM (Anglie)
Gilda del C. Salinas Jiménez FMM (Chile)

Redakce

3.4.

* Redakce prvního německého původního vydání

.....
Benedicta Beha OSF (SRN)
Malina Hoepfner RSCJ (Brazílie)
Leonhard Lehmann OFMCap (SRN)
Astrid Mertens OSF (SRN)
Othmar Noggler OFMCap (SRN)
Andreas Müller OFM (SRN)
Anton Rotzetter OFMCap (Švýcarsko)
Udo Schmäzle OFM (SRN)

* Překlad, sekretariát, koordinace, komunikace

.....
Margarethe Mehren OSF a
Patricia Hoffmann,
Missionszentrale der Franziskaner e.V.

* Tisk německého vydání

.....
Konrad Schulz OFM,
Missionszentrale der Franziskaner e.V.

* České vydání

.....
Překlad: P. Juvenál A. Valíček

Redakce a vydavatelství:

Jiří Tůma OFS
Alverna,
Tuniská 634/6, 160 00 Praha 6

* Redakce druhého německého původního vydání

.....
Maria Crucis Doka OSF (Švýcarsko)
Patricia Hoffmann (SRN)
Margarethe Mehren OSF (SRN)
Andreas Müller OFM (SRN)
Othmar Noggler OFMCap (SRN)
Anton Rotzetter OFMCap (Švýcarsko)

* Grafická úprava a publikování

.....
Jakina U. Wesselmann,
Missionszentrale der Franziskaner e.v.

Kontinentální a národní koordinace (stav 1998)

3.6.

* Afrika

Maria Aoko FSJ (Nairobi, KEŇA)

Etiopie/Eritrea:
Abba Ayele Teklehaymannot OFMCap
Keňa: Heinrich Gockel OFM
Malawi: David Elevithingal OFMCap
Namibie: Lucia Bekeur SMIC

Zambie: Malachy Mathews OSF
Jižní Afrika: David Barnard OFM
Tanzánie: Donat Müller OFMCap
Uganda: Mary Pauline Neguddu LSOSF

* Asie

Dorothy Ortega SFIC (Manila, FILIPÍNY)

Austrálie: Louis Hume OSC a

Dan Neylon OFM

Indie: Joseph Cilia OFMCap – Kerala a

Valerian Menezes OFMCap – Bangalore

Indonézie: Kees van Dyke OFM

Japonsko: Isao Nakaya OFM

Korea: Peter Shinn OFM a

Carolo Ho OFM

Malajsie: Serena Woon SFO (Záp. Malajsie) a Cicilia Liew FSIC (Vých. Malajsie)

Pakistan: Louis Mascarenhas OFM

Papua-Nová Guinea: Fabian Thom OFM

Filipíny: Renita Fabic SIM

Singapur: Molly Lim FMM

Taiwan/Macau/Hongkong:

John Huang OFM

Thajsko: Domenic Suriphong OFMCap

Elizabeth de Vera SFIC

* Evropa:

Flavian Hasler OFMCap (ŠVÝCARSKO)

Anglie: Mary Readman FMDM

Česká republika: Jiří Tůma OFS

Irsko: Mary Coyle FMDM

Rakousko: Franziska Bruckner OSF

Slovensko: Juraj Mihály OFM

Švýcarsko: Bernard Maillard OFMCap

* Latinská Amerika:

Luis Patino Santacoloma OFM (Cali, KOLUMBIE)

Bolívie: Amadeo Benz a

Luis Berastegui

Brazílie: Agostino Piccolo OFM

Argentina/Chile/Uruguay:

Mabel Moyano

Ecuador: Luis Cabrera

Kolumbie: Sandra Liliana Sarria

Mexiko a Střední Amerika:

Angelica Trejo

Paraguay: Inés Cau Derieu

Peru: Adelaida Marca

Uruguay: Antonio Coelho

* Severní Amerika:

Thomas Blow OFM (USA)

.....

Dále spolupracují v mnoha zemích celé skupiny, které animují, řídí a rozšiřují tento kurs. Pro překlady učebních listů jsou sestavovány redakční a překladatelské týmy, které se spolu s grafiky a tiskaři zabývají zhotovováním učebních listů.

Stanovy a organizační schéma D

1.

* Povšechné údaje

A. Jméno

1. „**Základní kurs františkánsko-misionářského charismatu**“ (CCFMC: Comprehensive Course on the Franciscan Mission Charism) je zároveň učební a úvahový program i organizace k podpoře františkánského misionářského charismatu uvnitř františkánské rodiny.
2. Tento program je obsáhlý (comprehensive) z toho důvodu, že osvětluje původní prameny a současné výrazové formy františkánského charismatu a rozebírá celkovou situaci.

B. Cíl

Cílem CCFMC je nabízet františkánským společenstvím na celém světě pomoc při hlubším chápání františkánského charismatu, jeho dějin a vývoje, jeho významu pro evangelizaci, pro františkánský ráz života v dnešní době a pro františkánskou spolupráci.

C. Členství

Členy hnutí CCFMC jsou františkánští muži a františkánské ženy všech větví františkánské rodiny, kteří aktivně podporují program CCFMC.

D. Název

Pro knihu s texty pro **Základní kurs františkánsko-misionářského charismatu** je možné použít různé názvy.

E. Hlavní sídlo

V současné době je hlavní sídlo v Missionszentrale der Franziskaner (MZF) v Bonnu v Německu.

Hlavní jednatelství provádí vyřizuje běžnou správní agendu. Podle možností by se mělo připojit k nějaké již existující, fungující a výkonné organizaci, která má misionářské zkušenosti a vztahy se světem. Tímto způsobem by bylo možné se vyhnout nákladům na správu a rovněž vlastní další infrastruktuře. MZF dala svá zařízení k dispozici CCFMC od samého počátku.

F. Struktura

CCFMC má tyto složky:

1. Řídící tým
2. Výkonný výbor
3. Kontinentální koordinátoři
4. Plenární rada
5. Sekretariát

* I. Řídící tým

.....

A. Složení řídicího týmu

Tvoří jej:

1. předseda, zvolený řídicím týmem;
2. jednatel, jmenovaný řídicím týmem;
3. šest zástupců různých větví františkánské rodiny (Prvního, Druhého, Třetího řádu řeholního a františkánských laických společenství), které povolává a schvaluje řídicí tým;
4. pět koordinátorů, určených pěti kontinenty a schválených řídicím týmem, nebo jejich zástupci;
5. generální sekretářka, jmenovaná řídicím týmem.

B. Předseda řídicího týmu

Jeho úlohou je:

1. zastupovat řídicí tým před církevními a státními úřady a u vedoucích řádů různých větví františkánské rodiny;
2. předsedat schůzím řídicího týmu a výkonného výboru;
3. při zaneprázdnění jmenovat svým zástupcem jiného člena řídicího týmu.

C. Odpovědnost řídicího týmu

Řídící tým je výkonný orgán CCFMC a jeho úkolem je:

1. Podporovat a prosazovat CCFMC na mezinárodní úrovni
2. Chránit copyright CCFMC;
Řídící tým se musí starat o to, aby byla zaručena jednotnost kursu a aby při předávání textu byl poskytován jeho podstatný obsah. Změny nebo doplňky ke kursu dalšími učebními texty vyžadují souhlas řídicího týmu. Toto omezení se nevztahuje na části E. – Použití a F. – Odkazy na literaturu.
3. pečovat o redakci případných změn nebo doplňků kursu;
4. mezinárodní koordinace, animace a vyhodnocování kursu;
5. podle potřeby a možností svolávat plenární radu;
6. určovat účel rozsah, dobu a agendu mezinárodních setkání a odpovídat za jejich přípravu a provedení;
7. zvat odborníky na setkání nebo k určitým úkolům, když je to nutné;
8. pověřovat úkoly členy řídicího týmu a členy výboru;
9. jmenovat čtyři členy výkonného výboru, kteří jimi nejsou *ex officio*;
10. podporovat financování programů CCFMC přezkoumáváním finančních zpráv a účastí na zajišťování finančních prostředků.

D. Způsob práce řídicího týmu

1. Celý řídicí tým se schází jednou za dva nebo tři roky.
2. Zasedání řídí předseda nebo jím pověřený člen.
3. Rozhodnutí řídicího týmu je obvykle dosahováno souhlasem všech členů. Kde není možný souhlas všech členů, vyzve předseda nebo jím pověřený zástupce k hlasování. V takových případech stačí prostá většina.
4. Sekretář (-ka) napíše protokol ze zasedání řídicího týmu. Protokol podepíše předsedající a generální sekretářka a pak je rozeslán všem členům řídicího týmu; nejbližší zasedání řídicího týmu jej potvrdí.

E. Funkční období

1. Délka funkčního období je u členů řídicího týmu, s výjimkou předsedy, jednatele a generální sekretářky, šest roků.
2. Není možné funkci zastávat podruhé nebo potřetí.
3. Délku funkčního období předsedy, jednatele a generální sekretářky určuje řídicí tým v okamžiku svého jmenování.

*** II. Výkonný výbor řídicího týmu**

.....

A. Složení výkonného výboru

Výkonný výbor tvoří předseda, jednatel, generální sekretářka a další čtyři členové řídicího týmu. Předseda může na zasedání pozvat další členy řídicího týmu, jestliže to vyžaduje denní program; ti pak mají právo na plnou účast na jednání.

B. Úkoly výkonného výboru

1. Výkonný výbor vyřizuje v době mezi zasedáními celého řídicího týmu běžnou agendu (popsanou výše).
2. Když se z jakéhokoli důvodu uvolní funkce člena řídicího týmu, vyhledá výkonný výbor náhradu podle II. A.
3. Výkonný výbor rozhoduje o době, místě a denním programu schůzí celého řídicího týmu. Předseda a jednatel určují společně dobu, místo a denní program zasedání výkonného výboru.

C. Způsob práce

1. Výkonný výbor se schází jednou za rok, podle potřeby i častěji, a o své činnosti podává zprávu řídicímu týmu.
2. Zasedání výkonného výboru vede předseda nebo jeho určený zástupce.
3. Rozhodnutí výkonného výboru jsou obvykle dosahována všeobecným souhlasem. Kde to není možné, rozhodne předsedající o hlasování. V těchto případech stačí prostá většina hlasů.
4. Generální sekretářka napíše protokol ze zasedání výkonného výboru. Protokol, podepsaný předsedou a generální sekretářkou, je poslán všem členům řídicího týmu a výkonný výbor jej schvaluje na své příští schůzi.

*** III. Kontinentální koordinátoři**

Kontinentální koordinátoři volí na jednotlivých kontinentech animátoři CCFMC. Jejich úkoly jsou:

1. Na úrovni kontinentu podporovat a koordinovat programy;
2. Starat se o pravidelnou výměnu informací s generálním sekretariátem a s koordinátory ostatních kontinentů;
3. vést kancelář jako ústředí pro koordinátory a pracovní pomocníky;
4. zúčastňovat se schůzí řídicího týmu CCFMC;
5. každý rok sestavit finanční zprávu a finanční plán, a obstarávat prostředky k financování programů CCFMC a na úhradu případných nákladů na kancelář;
6. podporovat výměnu informací a spolupráci mezi animátory jednotlivých zemí nebo oblastí;
7. zajišťovat překlad, přizpůsobení a rozšiřování učebních listů.

*** IV. Plenární rada**

Plenární radu tvoří členové řídicího týmu a po čtyřech zástupcích, vyslaných jednotlivými kontinenty.

Úkoly plenární rady určuje řídicí tým vždy v době jejího svolávání.

*** V. Sekretariát**

Sekretariát tvoří jednatel, generální sekretářka, a podle potřeby také pomocné síly.

A. Jednatel

Jeho úkolem je:

1. Vyřizování běžných záležitostí v úzké spolupráci s předsedou;
2. udržování styku a komunikace se všemi členy řídicího týmu a hlavně s kontinentálními koordinátory;
3. organizování mezinárodní výměny informací;
4. zpracovávání požadavků na finanční podporu;
5. doporučování a podporování pomoci odborníků;
6. odpovědnost za financování CCFMC, spolu se zajišťováním finančních prostředků a za výroční finanční zprávy pro řídicí tým.

B. Generální sekretář-ka

Úkolem generálního sekretáře/sekretářky je:

1. pomoc jednatele při vyřizování běžných záležitostí;
2. zajišťování běžné vzájemné komunikace;
3. sestavování protokolů ze zasedání řídicího týmu, výkonného výboru a případných dalších schůzí, a jejich rozesílání;
4. péče o archiv CCFMC.

* VI. Všeobecné záležitosti

.....

A. Změna stanov

Stanovy může měnit pouze celý řídicí tým, přičemž se změnami musí souhlasit jeho absolutní většina.

B. Výklad stanov

K výkladu stanov mají oprávnění členové řídicího týmu.

*Tyto stanovy schválil jednomyslně řídicí tým dne 16. prosince 1995 při svém zasedání v Dullikenu ve Švýcarsku. Podle rozhodnutí řídicího týmu vstupují v platnost ihned.
Dulliken, Švýcarsko, 16. prosince 1995*

.....

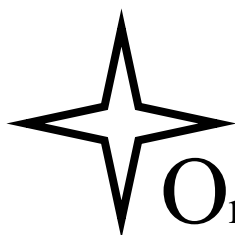
Anton Rotzetter OFM Cap
předseda

Margarethe Mehren OSF
generální sekretářka

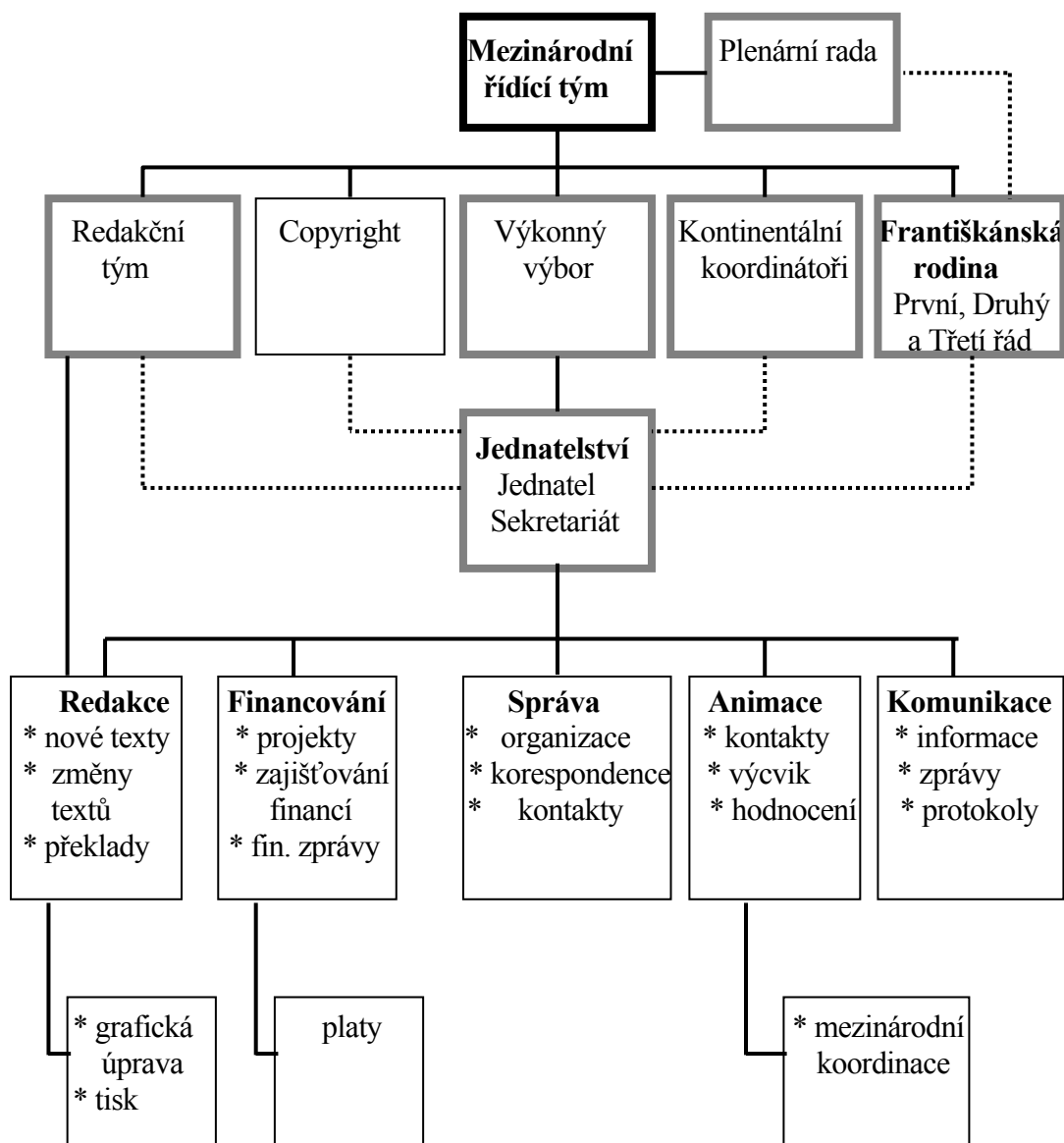
Andreas Müller OFM
jednatel

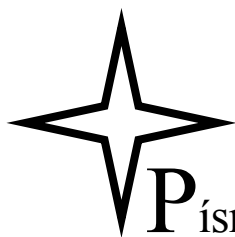
=====

Organizační schéma CCFMC

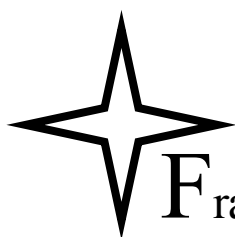

Písmo svaté

1.

Citáty a zkratky se v češtině řídí podle Českého ekumenického překladu, schváleného Českou biskupskou konferencí v Praze dne 14.4.1993 pod č.j. 270/93, který vydala Česká biblická společnost v roce 1993.

Františkánské prameny

2.

Základní latinské texty

2.1.

Esser, K.,

* Opuscula Sancti Patris Francisci Assisiensis denuo edidit iuxta codices mss. Cajetanus Esser (Grottaferrata-Roma 1978)

* Die Opuscula des hl. Franziskus von Assisi. Neue textkritische Edition (Grottaferrata-Roma 2, 1989)

Oba spisy K. Essera obsahují základní text „Spisů sv. Františka z Assisi“ v latinském jazyce. Všechny překlady do moderních jazyků jsou vypracovány na základě těchto textů.

Františkánské prameny

2.2.

Františkánské prameny zahrnují spisy sv. Františka a jeho druhů, spisy sv. Kláry a základní texty z počátku řádu.

Františkánské prameny I.

Přepřacované vydání, vydal Velehrad – Křesťanská akademie, Řím, 1982, s církevním schválením.

Františkánské prameny II.

Přepřacované vydání, vydalo katolické nakladatelství COR JESU, Český Těšín 1994

Bienentreu, M.-S. / Miskuly, J.M.

Julian von Speyer: Život sv. Františka (Werl 1989)

Boehmer, H.

Historia Salonitarum: Analekta k dílu sv. Františka z Assisi (Tübingen 1961)

Clasen, S.

Lehrer des Evangelium (Učitel evangelia) Vybrané texty z kázání sv. Antonína z Padovy, 2. nezměněné vydání (Werl 1985)

Manselli, R.

Speculum Perfectionis (minus) (Porziuncola 1983)

Sabatier, P.

Speculum Perfectionis (maius), (Paris 1898); vyšlo německy v Mnichově 1949 a v nezměněné podobě v r. 1981 pod názvem *Der Spiegel der Vollkommenheit oder der Bericht über das Leben des hl. Franz von Assisi*

.....

Seznam zkratk

k františkánským pramenům

3.

1 An	1. list sv. Kláry sv. Anežce České
2 An	2. list sv. Kláry sv. Anežce České
3. An	3. list sv. Kláry sv. Anežce České
4. An	4. list sv. Kláry sv. Anežce České
AnKl	List Anežky z Assisi Kláře
Ant	List bratru Antonínovi
AP	Legenda Perugijského anonyma
Blsv	Bulla o svatořečení sv. Františka
BonKl	Bonaventurský soubor
1. Cel	První Celanův životopis sv. Františka
2. Cel	Druhý Celanův životopis
3. Cel	Celanova Kniha o divech
3 dr	Legenda tří druhů
Eccl	Tomáš z Ecclestonu
El	Okružní list bratra Eliáše
Erm	List sv. Kláry Ermentrudě
GK	List generální kapitule
ChvB	Chvály Boží
ChvL	Chvály Boží (pro bratra Lva)
Chvc	Chvála ctností

ChvSt	Chvály stvoření
ChvT	Chvalozpěvy Jacopone da Todi
KJ	Kronika Jordána z Giano
KIC	Život sv. Kláry od Celana
KIO	Odkaz sv. Kláry
Kř	Modlitba před křížem
Kv	Kvítky
KzB	Kázání sv. Bonaventury
LD	List duchovním
LegPer	Legenda Perugijská
Leo	List bratru Lvovi
LG	List guardiánům
Lk	List kustodům
LM	Legenda maior (Bonaventura)
Lm	Legenda minor (Bonaventura)
Lvl	List vládcům
1. Lvvk	1. list všem věrným věřícím
2. Lvvk	2. list všem věrným věřícím
LH	List kardinálu Hugolinovi
Min	List ministroví řádu
Modk	Malý odkaz
Nap	Napomenutí
NapL	Napomenutí pro sestry sv. Kláry
NŘ	Nepotvrzená řehole
Off	Hodinky o utrpení Páně
OkřKl	Okružní list k úmrtí Kláry
ON	Výklad na „Otče náš“
PBern	Požehnání bratru Bernardovi
PM	Požehnání blah. Panny Marie
Poust	Pravidla pro život v poustevnách
Pož	Požehnání
PožL	Požehnání bratru Lvovi
Priv	Privilegium serafické chudoby
ProKl	Proces svatořečení sv. Kláry
PŘ	Potvrzená řehole
Přh	Chvály před hodinkami
ŘehKl	Řehole sv. Kláry
Řkl	List Řehoře IX. Chudým paním
Skr	O pravé radosti
Stig	O svatých stigmatěch sv. Františka
Zrc	Zrcadlo dokonalosti
ZFr	Závěť (odkaz) sv. Františka
Zkl	Závěť sv. Kláry
ZpKl	Způsob života klarisek
SC	Sacrum Commmercium

Medellín 1971

- Menší bratři a misie
- Misionářské povolání františkána v dnešním světě
- Výchova a formace v Řádu bratří menších

Dokumenty generální kapituly františkánů (OFM) konference provinciálů německy mluvící oblasti (Werl 1971)

Madrid 1973

Povolání našeho řádu dnes: Prohlášení generální kapituly františkánů 1973 (Werl 1974)

Mattli 1978

V publikaci W. Bühlmann (vyd.): Misijní řád si klade otázku o své budoucnosti. Úvahy k dokumentu 3. plenární rady kapucínů v Mattli (Švýcarsko) 1978: „Misionáři v životě a působení“ (Münsterschwarzach 1979)

Mattli 1982

Interfrantiškánské poselství: L. Boff, W. Bühlmann (vyd.), Oprav můj kostel (církve). Františkánské podněty z Třetího světa (Düsseldorf 1983), 170-179.

Bahia 1983

Řádová rada OFM: Evangelium nás provokuje. Úvahy k evangelizaci, Bahia 1983. Řada: Zprávy – Dokumenty – Komentáře, Missionszentrale der Franziskaner (vyd.), sešit 19, Bonn 1983.

Schalück, H.,

Mezi připomínkou a proctvím. Úvahy generálního ministra františkánů k evangelizaci (Werl 1997)

.....

Nejdůležitější dokumenty

II. vatikánského koncilu

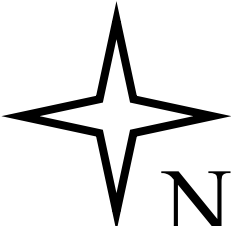
5.

Dokumenty II. vatikánského koncilu

Konstituce, dekreta a deklarační, Zvon – České katolické nakladatelství, Praha 1995

- „**Lumen gentium**“ (LG) – věroučná konstituce o církvi
- „**Unitatis redintegratio**“ (UR) - dekret o ekumenismu
- „**Nostra aetate**“ (NAE) - deklarační o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím
- „**Dei verbum**“ (DV) - věroučná konstituce o Božím zjevení
- „**Dignitatis humanae**“ (DH) - deklarační o náboženské svobodě
- „**Gaudium et spes**“ (GS) - pastorační konstituce o církvi v dnešním světě
- „**Ad gentes**“ (AG) – dekret o misijní činnosti církve

=====

Nejdůležitější církevní dokumenty

6.

* Sociální encykliky (1891-1991)

Soubor hlavních encyklik o katolickém sociálním učení, vyd. Zvon – České katolické nakladatelství, Praha 1996:

„**Mater et magistra**“ (MM)

Sociální encyklika Jana XXIII. z roku 1961 o nejnovějším vývoji života společnosti a o jeho utváření ve světle křesťanského učení.

„**Populorum progressio**“ (PP)

Encyklika Pavla VI. z roku 1967 o rozvoji národů.

„**Laborem exercens**“ (LE)

Encyklika Jana Pavla II. o lidské práci z r. 1981.

„**Sollicitudo rei socialis**“ (SRS)

Encyklika Jana Pavla II. o starostech církve o sociální otázky z r. 1987.

„**Centesimus annus**“ (CA)

Encyklika Jana Pavla II. z r. 1991 ke 100. výročí *Rerum novarum*.

* Další texty:

„Evangelii praecones“ (EP)

Encyklika Pia XII. z r. 1951

„Fidei donum“ (FD)

Papežův okružní list z roku 1960 o misiích od Lva XIII. do Jana XXIII.

„Humanae salutis“ (HS)

Apoštolská konstituce Jan XXIII. v Acta Apostolicae Sedis (= AAS) 54 (1962), 5-13.

„Ecclesiam suam“ (ES)

Nástupní encyklika Pavla VI. v AAS 56 (1946), 609-659.

„Medellín 1968“ (CELAM II)

Vyšlo v Německu ve Stimmen der Weltkirche 8. Die Kirche Lateinamerikas. Dokumente der II. und III. Generalversammlung des lateinamerikanischen Episkopats in Medellín und Puebla.

„Evangelii nuntiandi“ (EN)

Apoštolský list papeže Pavla VI. o evangelizaci v dnešním světě, německy vydal sekretariát německé biskupské konference v r. 1975.

„Redemptor hominis“ (RH)

Nástupní encyklika papeže Jana Pavla II. z r. 1979; vyd. Zvon, Praha 1996.

„Puebla 1979“ (CELAM III)

Vyšlo v Německu v Stimmen der Weltkirche 8. Die Evangelisierung Lateinamerikas in Gegenwart und Zukunft. Schlussdokument der III. Vollversammlung des lateinamerikanischen Episkopats in Puebla, Mexiko.

„Redemptoris missio“ (RM)

Encyklika papeže Jana Pavla II. o stálé platnosti misijního poslání; vyd. Zvon, Praha 1994.

„Santo Domingo 1992“ (CELAM IV)

Vyšlo v Německu v Stimmen der Weltkirche. Neue Evangelisierung. Förderung des Menschen. Christliche Kultur. Schlussdokument der IV. Generalversammlung der lateinamerikanischen Bischöfe in Santo Domingo, Dominikánská republika.

„Ecclesia in Africa“ (EA)

Postsynodální apoštolský list papeže Jana Pavla II. o církvi v Africe a jejím evangelizačním přínosu se zřetelem na rok 2000.

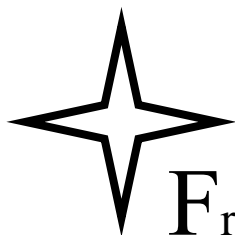
„Cor Unum“

Papežská rada Cor unum: Hlad ve světě.

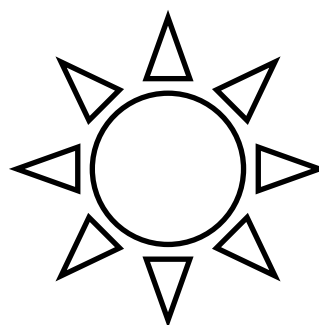

Chronologický přehled

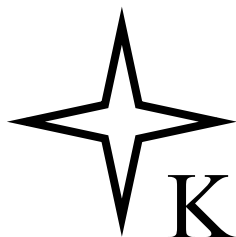
F

František a jeho bratři a sestry

1181/1182 ?	Narození Jana, zvaného Francesco, v Assisi.
1198	Vzpouira měšťanů v Assisi, hlavní složky obce.
1202-1209	Válka mezi Assisi a Perugíí.
1203	František v boji proti Perugii; zajat. Těžce nemocen.
1204	Uzdravování. První známky obrácení.
1206	Setkání s malomocným. Františkovo obrácení. Jeho modlitba před křížem v San Damiano; obnovuje tento kostel a prorokuje příchod „Chudých paní“.
1207	Vzdává se otcovského dědictví.
1207/1208	Oprava tří kaplí: San Damiano, S. Pietro a P.M.Andělské.
1209	K Františkovi se připojují první druhové. Papež Innocenc III. potvrzuje v Římě jeho původní řeholi.
1210	František káže v Assisi.
1212	18./19. března: František přijímá v Porciunkule Kláru. 1. misijní cesta do Sýrie končí ztroskotáním v Dalmácii. 2. misijní cesta do Maroka končí nemocí ve Španělsku.
1213/1214	František a Dominik na IV. lateránském koncilu.
1215	První setkání s Hugolínem a Ostie.
1216	14. května: Velká svatodušní kapitula při Porciunkule, kolem Františka se sešlo 5.000 bratří: „Rohožková kapitula“.Rozdělení řádu na provincie. <i>Léto</i> : Setkání kardinála Hugolína s Františkem ve Florencii.
1217	Kázání před papežem a kardinály. 3. <i>června</i> : Svatodušní kapitula při Porciunkule. 26. <i>května</i> : Svatodušní kapitula při Porciunkule.
1218	3. misijní cesta do Svaté země. Příjezd do egyptské Damietty před 28. srpnem. Kolem 26. září setkání se sultánem al-Malek-al-Kamilem.
1219	16. <i>ledna</i> : První františkánští mučedníci v Maroku. <i>Jaro</i> : František u Honoria III. ve Viterbu.
1219-1220	17. <i>května</i> : Svatodušní kapitula při Porciunkule. Petr Catani světcovým vikářem. 22. <i>září</i> : Zavedení noviciátu v Římě. <i>Podzim</i> : Setkání sv. Dominika s Františkem u kardinála Hugolína v Římě.
1220	

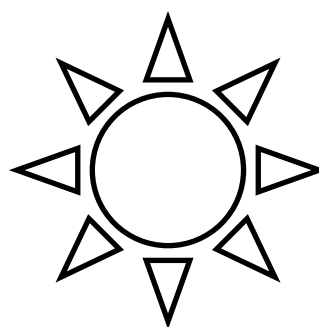
1221	<p><i>11. března:</i> Smrt Petra Catani. Jeho nástupcem Eliáš. <i>30. května:</i> Svatodušní kapitula při Porciunkule. První řehole bratří (nepotvrzená). Založení Třetího řádu pro sekulární lidi. César ze Špýru přebírá vedení řádu v Německu.</p>
1222	<p><i>22. května:</i> Svatodušní kapitula při Porciunkule.</p>
1223	<p><i>11. června:</i> Svatodušní kapitula při Porciunkule. Další jednání o řeholi. <i>29. listopadu:</i> Schválení definitivní řehole (potvrzená řehole) Honoriem III. František odchází z vedení řádu. <i>25. prosince:</i> František slaví vánoce v Grecciu; od té doby zvyk stavět jesličky.</p>
1224	<p>Svatodušní kapitula při Porciunkule. <i>Okolo 14. září:</i> František dostává stigmata na hoře Alverna. První františkáni přicházejí do Anglie.</p>
1225	<p>Nemocný František skládá Píseň bratra Slunce.</p>
1226	<p><i>3. října večer:</i> Smrt sv. Františka v Porciunkule. Prozatím pohřben v San Giorgio.</p>
1228	<p><i>16. července:</i> Svatořečení Františka z Assisi. Papež klade základní kámen nové baziliky.</p>
1229	<p>První životopis sv. Františka od Tomáše z Celana.</p>
1230	<p><i>25. května:</i> Přenesení ostatků sv. Františka do baziliky San Francesco.</p>
1231	<p>Smrt sv. Antonia z Paduy a sv. Alžběty Duryňské.</p>
1246	<p>Vysalání bratra Jana z Piana di Carpine do Mongolska.</p>
1248-1255	<p>Františkán sv. Bonaventura přednáší teologii na pařížské univerzitě. Sv. Ludvík posílá tři františkány na misii do Mongolska.</p>
1257-1274	<p>Sv. Bonaventura generálním ministrem Řádu menších bratří.</p>

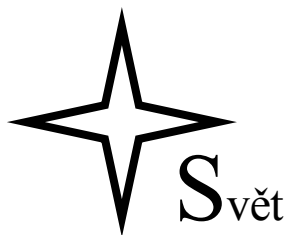
Klára a její sestry a bratři

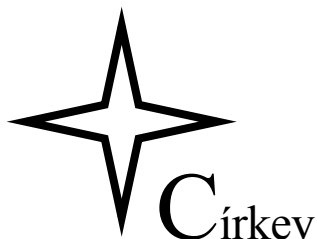
1193-1194	Narození Kláry Offreduccio di Favarone v Assisi.
1198	Rodina Kláry utíká na svůj zámek v Cocorano.
1203-1205	Vyhnanství v Perugii se šlechtickými rodinami, které bojují proti městské obci.
1210	Klára naslouchá Františkovým kázáním.
1211	Klářino obrácení.
1212	Předvečer Květné neděle: Zasvěcení Kláry v Porciunkule (P. Maria Andělská). Pobyt u benediktinek. Usazení se v San Damiano.
1214	Sestra Balvina, Klářina družka v San Damiano, zakládá společenství Damianitinek v Spello.
1215	Klára abatyší.
1216	Od Innocence III. dostává výsadu dokonalé chudoby.
1218-1219	Klára a její družky dostávají od Honoria III. Konstituce s řeholí sv. Benedikta. Damianitinky v Sieně, Luce a ve Florencii, kde se stává abatyší Klářina sestra Anežka.
1220	Podle tradice: Založení kláštera v Rdemeši, prvního ve Francii.
1224	Začíná Klářina nemoc, která potrvá až do smrti.
1227	Papež potvrzuje sestrám od sv. Damiána, že je bratři mohou podporovat, duchovně i hmotně.
1228	První společenství sester ve Španělsku: Pamplona. V Itálii již nejméně 24 společenství. Papež navštěvuje Kláru v San Damiano a obnovuje její výsadu serafické chudoby.

1234	Sv. Anežka, dcera českého krále, zakládá klášter v Praze a sama tam přijímá závoj. 1. Klářin list Anežce.
1238	Klášter Damianitinek v Trnavě na Slovensku.
1239	První založení kláštera Damianitinek v Německu: Ulm.
1240	Saraceni přepadnou San Damiano: zázračná ochrana.
1241	22. června: Modlitba sester osvobozuje město Assisi od obléhání císařskými vojsky.
1242	Svatá Kunhuta zakládá klášter v Olomouci na Moravě.
1245	Blahoslavená Salome zakládá klášter v Zawichosti v Polsku
1247	Řehole papeže Innocence IV. Damianitinky přičleněny k františká skému řádu. Zřeknutí se řehole sv. Benedikta.
1253	Čtvrtý a poslední známý Klářin list Anežce České. Papež navštěvuje Kláru a schvaluje řeholi. 11. srpna: Smrt sv. Kláry. V té době se k ní připojilo více než 150 klášterů.
1253	Listopad: Smrt sv. Anežky z Assisi (Klářiny rodné sestry).
1255	Svatořečení Kláry. Celano sepisuje její životopis.
1260	Přenesení tělesných pozůstatků sv. Kláry a přesídlení společenství ze San Damiano do dnešního kláštera S. Chiara (sv. Klára) v Assisi.
1263	Řád od San Damiano přijímá název „Řád svaté Kláry“. Řehole papeže Urbana IV.

1190	Po dobytí Jeruzaléma Saladinem se koná 3. křížová výprava, vedená Filipem Augustem, Fridrichem Barbarossou a Richardem Lví srdce.
1189-1192	3. křížová výprava.
1190-1197	Jindřich IV. císařem.
1193-1194	Vzniká dvorská literatura.
1202-1204	4. křížová výprava. Křížáci se zastavují před Cařihradem, dobudou ho a vyplení (1203).
1209-1219	Křížová výprava proti Albigenským, zvaných také Kataři.
1210	Na pařížské universitě zakázán Aristoteles. Začíná se stavět katedrála v Remeši.
1212	Las Navas de Tolosa: velké vítězství křesťanů – na Arabech opět dobytá polovina Španělska.
1214	Vítězství Filipa Augusta u Bouvines.
1217-1219	5. křížová výprava. Dobytí Damietty, brány do Egypta (ztracena 1221).
1220-1250	Bedřich II. německým císařem.
1221-1226	<i>V Itálii boje mezi Guelfy – přívrženci papeže – a Gibeliny, přívrženci císaře</i>
1226-1270	Sv. Ludvík IX. francouzským králem.
1227	Smrt Džingischána.
1228-1229	6. křížová výprava. Bedřich II. vyjednává se sultánem, který vrací Jeruzalém.
1229	Ukončení války s Albigenskými smlouvou v Paříži.
1232	Stavba Alhambry v Granadě. Mongolské nájezdy na střed Evropy.
1240	Smrt islámského mystika Ibn‘Arabiho.
1244	Definitivní ztráta Jeruzaléma.
1248-1254	7. křížová výprava: Sv. Ludvík v Egyptě. Ve Španělsku opět dobyté město Sevilla; pokračuje zpětné dobývání Španělska křesťany.

<i>Vystoupení Valdenských, Katarů a doba velkých katedrál</i>	
1165	Veřejná disputace mezi Katary a katolickými biskupy v Lombes u Albi.
1179	Hildegarda z Bingen.
1184	Papež Lucius III. a císař Bedřich I. ve Veroně: odsouzení Valdenských a Katarů. Bula „Ad abolendam“.
1198	Jan z Mathy zakládá Řád trinitářů na vykupování zajatců.
1198-1216	Pontifikát papeže Innocence III. Rozšíření špitálních řádů ... Bratři Ducha svatého atd.
1206	Sv. Dominik (*1170) zakládá první klášter dominikánů v Prouille ve Francii. Sv. Dominik káže v kraji Albigenských.
1207	Narodila se Alžběta Duryňská.
1209	Jeruzalémský patriarcha dává poustevníkům na hoře Karmel pravidla života: Řehole Karmelu.
1215	IV. lateránský koncil, zabývající se reformou církve. Zákaz nových řeholí pro řeholní život.
1216-1227	Pontifikát papeže Honorio III.
1217/1218	Narodil se Bonaventura.
1218	Schválení Řádu sv. Dominika (Řádu kazatelů).
1222	Zemřel Dominik.
1223	V Itálii založen Řád servitů (služebníků Mariiných) s cílem výchovy a kázání. Sv. Petr de Nolasque zakládá řád pro vykupování zajatců. <i>Vznik universit</i> <i>Sv. Albert Veliký OP (1193-1280), sv. Bonaventura OFM (1221-1274) a sv. Tomáš Akvinský OP (1224-1274) vyučovali v Paříži teologii.</i>
1227-1241	Pontifikát papeže Řehoře IX. (kardinál Hugolin).
1229	Karmelitáni přicházejí do Evropy.
1233	První velké kláštery bekyň ve Flandrech: Spojení domů bekyň ve farnostech: zbožné ženy se věnují modlitbě a dobročinnosti.
1234	Svatořečení Dominika.
1241	Pontifikát papeže Celestina IV.; pak 1,5 roku sedisvakance.
1243-1254	Pontifikát papeže Innocence IV.
1245	1. lyonský koncil, císař Bedřich II. je exkomunikován a zabývá se obranou křesťanů v Orientě.

Rozvoj gotického umění